

Ár 2017, föstudaginn 19. maí, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hrannar Már Gunnarsson, Fura Sóley Hjálmarsdóttir og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 71/2016:**

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 21. desember 2016, með kvörtun sóknaraðila, dags. 9. sama mánaðar. Með tölvupósti nefndarinnar 4. janúar 2017, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust bréfi, dags. 30. janúar 2017. Var bréfið sent sóknaraðila sama dag með tölvupósti nefndarinnar og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 19. maí 2017.

II.

Málsatvik.

Atvik máls, sem hér skipta máli, eru á þá leið að sóknaraðili undirritaði yfirlýsingu um sjálfsskuldarábyrgð á yfirdráttarláni að hámarki kr. 7.000.000 sem útibú FF, forvera varnaraðila, á Selfossi veitti A ehf., þann 20. júní 2008 á tékkareikning félagsins.

Yfirlýsingin er samin af bankanum og þar segir m.a. að ávallt sé „skylt að meta greiðslugetu reikningseiganda þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi reikningseiganda (einstaklings) [nemi] hærrí fjárhæð en kr. 1.000.000.-“. Hvorki er í þar til gerðar eyður merkt við að ekki hafi verið óskað eftir því að greiðslugeta reikningseiganda sé metin né við að greiðslugeta reikningseiganda hafi verið metin og með hans samþykki hafi undirritaðir sjálfsskuldarábyrgðaraðilar kynnt sér það greiðslumat.

Ágreiningslaust er að sóknaraðili krafðist þess snemma árs 2011, að bankinn felldi niður ábyrgðina á grundvelli „Samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga“, sem bankinn var aðili að, þar sem sóknaraðili hefði ekki gengist undir greiðslumat vegna ábyrgðarinnar eða verið kynnt greiðslugeta lántaka, enda hefði mat á henni ekki farið fram.

Bankinn varð ekki við kröfu sóknaraðila sem leiddi til þess að gert var árangurslaust fjárnám hjá honum.

III.

Umkvörtunarefni.

Skilja verður kröfugerð sóknaraðila þannig að krafist sé ógildingar á framangreindri sjálfsskuldarábyrgð og afskráningar á kennitölu hans um árangurslaust fjárnám vegna hennar, m.a. hjá B hf. Skráningin hafi veruleg áhrif á lífsgæði sóknaraðila og fjölskyldu hans og skaði lánstraust hans og orðspor innan fjármálafyrirtækja.

Krafan er studd við „Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga“, einkum 3., 4. og 5. gr. sem kveða á um mat á greiðslugetu, um upplýsingagjöf til ábyrgðarmanns áður en til skuldaábyrgðar eða veðsetningar er stofnað og upplýsingagjöf til ábyrgðarmanns eftir að til skuldaábyrgðar eða veðsetningar er stofnað. Sóknaraðili telur að vanræksla bankans á upplýsingaskyldu í samræmi við samkomulagið eigi m.a. í ljósi umfjöllunar Neytendastofu um úrskurði um ófullnægjandi upplýsingar til ábyrgðarmanna að leiða til þess að krafa hans sé samþykkt.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað. Jafnframt hafnar hann því að ófullnægjandi upplýsingaskylda sé „til staðar í málinu“ og að hann hafi brotið gegn samkomulagi um notkun ábyrgða frá árinu 2001. Eins og heiti samkomulagsins beri með sér gildi það einvörðungu um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga en ekki lögaðila eins og hér hátti til. Í 2. gr. samkomulagsins um gildissvið þess sé kveðið á um að sjálfsskuldarábyrgð sé sú skuldaábyrgð nefnd sem feli í sér að „einstaklingur, ábyrgðarmaður, [gangist] í ábyrgð fyrir annan einstakling, greiðanda, og er til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu ...“ [áherslumerking varnaraðila].

Varnaraðili heldur því fram að af þessu leiði að reglur samkomulagsins taki ekki til þess þegar einstaklingur gengst í ábyrgð fyrir lögaðila. Þá megi leiða líkum að því að lántakan hafi verið í þágu atvinnurekstrar ábyrgðarmannsins eða í þágu fjárhagslegs ávinnings hans þar sem sóknaraðili var skráður í stjórn viðkomandi félags skv. fundi 25. ágúst 2006. Greiðslugeta félagsins ætti því ekki að hafa verið sóknaraðila ókunn.

Af framangreindu megi ráða að samkomulagið taki ekki til þess yfirdráttarláns sem sóknaraðili gekkst í ábyrgð fyrir. Varnaraðila hafi því ekki borið skylda til að greiðslumeta félagið og af því leiði að ómögulegt hafi verið að tilkynna sóknaraðila um greiðslugetu þess. Undirskrift ábyrgðarmanns á sjálfsskuldarábyrgðaryfirlýsinguna nægi til þess að ábyrgðin sé í gildi.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að ógildingu sjálfsskuldarábyrgðar sóknaraðila dags. 20. júní 2008 á yfirdráttarláni A ehf. að fjárhæð kr. 7.000.000 að hámarki hjá forvera varnaraðila.

Sóknaraðili reisir kröfu sína á því að forveri varnaraðili hafi ekki fylgt reglum samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 1. nóvember 2001 við umrædda lánveitingu þar sem greiðslugeta lántaka hafi ekki verið metin og hún tilkynnt sóknaraðila. Því beri að fella sjálfsskuldarábyrgð sóknaraðila niður og afmá úr skráum afleiðingar af vanskilum lánsins fyrir sóknaraðila, þ.e. árangurslaust fjárnám.

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Umrætt samkomulag tekur ekki til þess samkvæmt efni sínu þegar einstaklingar gangast í ábyrgðir fyrir skuldum lögaðila. Verður krafa sóknaraðila því ekki við það studd að lánveitandi hafi brotið gegn þeim skuldbindingum sínum sem hann undirgekkst með gerð samkomulagsins. Þá verður ekki talið að það hafi verið almenn viðskiptavenja á þeim tíma sem hér um ræðir að greiðslumeta fyrirtæki í rekstri við útgáfu ábyrgða í þeirra þágu.

Að ofan er rakinn texti úr þeirri ábyrgðaryfirlýsingu sem sóknaraðili undirritaði. Hann ber með sér að vera ritaður á eyðublað sem ætlað var fyrir ábyrgðaryfirlýsingar í þágu einstaklinga. Yfirlýsing í textanum um að skylt sé að meta greiðslugeta reikningseiganda miðast við það og voru það óvönduð vinnubrögð af lánveitanda að leggja málið þannig fyrir sóknaraðila. Hún taldi hins vegar sjálf að greiðslumat skipti sig ekki það miklu máli að hún vildi merkja við yfirlýsingu um að óskað væri eftir því. Er í því ljósi ekki unnt að fella ábyrgðina niður með vísan til þess að þetta hafi ráðið úrslitum um að hún gekkst í ábyrgðina.

Að öllu þessu athuguðu verður að hafna kröfum sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, um ógildingu ábyrgðar sem hún gekkst í 20. júní 2008 á tékkareikningi nr. X hjá varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 19. maí 2017.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson
Fura Sóley Hjálmarsdóttir

Hrannar Már Gunnarsson
Unnur Erla Jónsdóttir